

VITA SANCTI CASIMIRI

REGIS POLONIE FILII

A Venerabili viro Gregorio Subiensis Ki Eccle. Cathed. Viti. canonico, ex bonis Auctoribus cum fide descripta.

Immensa atque inexplicabilis Dei sapientia, quæ habitat in consilio, eruditique interest cogitationibus, cujus est æquitas, prudentia, et fortitudo, per quam reges regnant, legum conditores justa decernunt; sic mundum nostris subjectum oculis gubernat, rebusque consulit humanis, ut pro temporum necessitate, viros Ecclesiæ suæ idoneos, sanctimoniam notis insignes, ac omni virtutum genere conspicuos diversis sæculis assignet. Ita mundi nascentis exordio, ante legem exaratum Patriarchas; progressu temporis, ante gratiæ statum Prophetas; demum post Filii sui salutarem in terras adventum, fidei antesignanos, et primos sacri Evangelii præcones Apostolos; ejusdemque acerrimos propugnatores, invictos Martyres; item optimos reipublicæ divinis a Christo formata legibus præsides et rectores: tum singulari sapientia præstantissimos Episcopos, et Doctores; denique ex aliis hominibus multitudinem prope innumerabilem suffecit, qui posteris et recte vitam instituendi norma, et duces æternæ felicitatis capessendæ existerent. Ex hoc postremo numero unus est immortalitate dignus inelytæ potentissimorum regum stirpis Jagelloniæ Divus Casimirus, quem summa rerum omnium effectoris bonitas tutelarum, ac Patronum Poloniæ, Lithuanicæque veluti quoddam specimen, totiusque probitatis pulcherrimam effigiem contemplandum, imitandumque proposuit. Natus is est Cracoviæ, nobili in primis ac primaria regni Poloniæ urbe, anno partæ salutis millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo, tertio Nonas Octobris, ipso diluculo, qui dies tum victoriæ quam pater ejus Casimirus in Crussia de Crucigeris insignem reportavit. Arcemque Papoviam vi oppugnando cepit; tum Georgii Codiebradii Bohemorum regis legatione jure amiciticæ efflagitantis, regnicque Bohemici insignia eidem Casimiro regi Poloniæ ultro deferentis, fuit illustris.

Agebatur jam tunc annus sexagesimus quartus ex quo Jagello dux Lithuanicæ bellicosissimus Olgerdi filius, Gedimini Nepos ab Vitene Romano viro principe genus ducentium, Urbano sexto Pontifice Max. Ecclesiæ Romano clavum tenente, Christi fidem amplectus, et sacro baptismatis fonte initiatus Vladislai nomen sortitus est. Hic in regem Poloniæ electus, ex Scenza (post Maria dicta) Hiloviensis ducis filia, stirpem ac spem familiæ Wladislaum, videlicet, post felicem progenitoris sui obitum, simul Hungariæ ac Poloniæ regem; et Casimirus, Divi Casimiri (de quo nobis sermo est) patrem suscepit: penes quem dum post immaturum Vladislai fratris decessum regni Poloniæ administratio esset, nupta ei Elisabetha Alberti Austriaci Romanorum, Hungariæ, et Bohemiæ Serenissimi regis filia, sex ei liberos, nimirum Wladislaum qui Bohemiæ et Hungariæ rex fuit, deinde Divum Casimirus, post Joannem Albertum, Alexandrum, et Sigismundum reges Poloniæ, et Fridericum tituli Sanctæ Lucie cardinalem Archiepiscopum Gnesnensem, partu edidit secundo. Inter omnes Divus Casimirus velut inter clarissimas gemmas speciosissimus carbunculus innotuit. Ab incunabulis enim summa cura, diligentique educatus, una cum lacte, ea semina virtutis imbibit, quæ deinceps per reliquam ætatem adhæserunt. Sexennis adhuc puer præclaris moribus, bonisque litteris erudiendus optimis præceptoribus a parentibus traditus, tantum profecit, ut in omnibus progressum ejus qua oculis, qua auribus accipientibus non mediocrem admirationem excitavit. Erat in eo rara indoles animi, egregia corporis forma, mores candidi, suaves, sine fastu, quibus assequeretur, ut quibus uteretur, carus, acceptusque esset. Certe molliter, et in deliciis educatus dives ac opulentus princeps, in maxima affluentia rerum, juventæque licentia, præclara specie, habituque corporis adolescens

sui potens fuit; et cum transgredi potuerit, non est transgressus, nec mala gessit in vita sua. Labentis hujus sæculi gloria contempta, post aurum non abiit, et in thesauris pecuniæ non speravit, dum hic non habere se civitatem permanentem contemplant, divini amoris facibus inflammatus, omne studium ad futuram inquirendam non manufactam in celo convertit, ubi thesauros nec arugo, neque tinea demolitur, nec fures effodiunt. Perpetuo autem memoriæ ejus inerat divinum illud oraculum, quod regius Vates, cœlestis domicilium adire cupientibus, inculcat: nimirum in montem Domini neminem ascensurum, nec quemquam in loco sancto ejus fixurum pedem nisi qui fuerit innocens manibus, et mundo corde, qui non acceperit in vanum animam suam, nec juraverit in dolo proximo suo. Quamobrem vehementi ille gloriæ perennis æstuans desiderio, ut jucundissimam beatorum patriam consequeretur, ad eam regulam omnes actiones suas conformavit, quam præfato oraculo universis vitæ Christianæ sectatoribus præscribi animadvertibat. Nec est dubium vitam ejus omnium virtutum ornamentis conspicuam regni proceribus, aliisque cujusvis ordinis hominibus, vitæ bene ac laudabiliter instituendæ fuisse exemplar. Vitiorum omnium fuga talis ac tanta in eo fuit, ut etiam quamvis eorum speciem diligentissime caveret. Proinde luxum vestium et lecti mollietatem, tanquam peccandi fomitem declinans, uti nuda humo pro cubili, et ex horridis equorum seris comparato cilicio, aliisque verberum asperitatibus velut cupidatatum moderatricibus teneram carnem, non minus saepe quam avide Christi cruciatum salutis nostræ causa susceptorum memorum affligere solebat. Divis omnibus, ac præcipue Beatae Mariæ Dei Parenti, benignissimæque hominum Patronæ maxime addictus erat, quam a se metris singulari artificio elaboratis, et pulchro schemate, pene omnia Incarnationis Dominicæ mysteria claudentibus, quotidie in terram fuscis genibus pio affectu salutabat. Cæteris porro religiosi officii, piisque ritibus cum in æde sacra peragerentur; adeo frequens intererat, ut eum sæpius in templo, quam in palatio, sæpius in patrum lineatorem, piorumque Sacerdotum choro, quam amicum, regiorumque alicorum cœtu videres. Quo tempore saepe numero a sensibus abalienatus, atque extra se positus, eo

animi ardore precibus vacabat, ut cibi atque potus immemor; nisi sæpius sub prandi aut cœnæ horam a parentibus missis nuntiis, domum corporis reficiendi causa revocaretur; totos dies sine epulis esset transacturus. Sed neque tamen diurna hac orandi assiduitate contentus erat; nisi etiam in tempesta nocte e strato persepe consurgeret, e cubili se clam efferret, et pedes disalceatus, nullo teste precandi causa ædem sacram aditaret. Et quoniam plerumque (id quod moris est) obseratis ostiis ab ingressu prohibebatur; satis religioni, satis Deo, sibi que factum putabat si nimirum sacras valvas salutasset, lacrymis religiosa limina rigasset; atque hoc pacto in precibus pernox ad fores templi perdurasset.

Quo loco sæpissime sub auroram a nocturnis custodibus, atque vigilibus humi, toto corpore prostratus, precibusque intentus, est reperitus. Verum enimvero parvi hanc corporis molestiam astimans, vere egregius, ac sanctus juvenis, adeo multis in rebus innocentem ac delicatam carnem suam vexabat, ut eum non carnem spiritui subjugare, quod ab Apostolo traditum esse divinæ literæ perhibent; sed penitus in carne sine carne vivere voluisse putares. Equidem in respiciendo, et contemendo blandissimas dominas cupiditates constantissimus, in refrinando omnes illicitæ voluptatis illecebras, vigilantissimus in abstinentia, a cibo et potu religiosissimus, in somno, cæterisque rebus ejusmodi, atque carnis commoditatibus parcissimus fuit. Adeo in aula regia non alicum, aut stirpem regiam degere, verum in claustris religiosæ discipline assuetum Christi athletam vitam insulnere arbitrare. Ac de hoc rigore vitæ, etiam dum morbi vis eum lecto aliquando affligeret, nihil omnino remittebat. Quadam vice dum a medicis juberetur, diebus interdictis ab Ecclesia, lacte, et similibus vesci; adduci nullo pacto potuit, ut obsequeretur eorum consilio, et recuperandæ sanitatis gratia, vel latum unguem a sanctissimæ Matris Ecclesiæ placitis decideret. Quam tam raram nobilissimam juvenis, atque singularem erga sanctissimam Christi sponsam observantiam, ea est ratione divina bonitas remunerata, ut nihil neque abstinentiæ rigor in valetudinem corporis promoveret; neque hujus imbecillitas animi alacritatem, atque perfectæ vitæ studium retardaret. Quippe qui numine revelata jam didicerat, neque infirmitatem istam menti no-

curam, et humana remedia, si quae essent, nequaquam profutura. Ad hasce ejus eximias virtutes, summa quoque ægritudinis tempore patientia, et dolorum omnium contemptus accedebat. Et quidem semper sive dum morbo laborabat, sive dum corpore bene habebat, cum in aliis rebus omnibus tum præcipue a sermone, et si alias esset disertus, modestissimus exstitit. Et vero si loquendum quidpiam erat; id nequaquam faciebat, nisi vel de rebus piis ac coelestibus, vel de iis, quae documento, aut emolumento, cæteris essent, loquendi copiam haberet. Hinc nihil unquam ipse quod alios offenderet in colloquium inducebat; et si in aliquem ejusmodi sermocinationibus occupatum incidere, amice corripiebat, pertinaciter peccantes, etiam severioribus verbis castigabat: ac si non a proposito desisterent, ut quamprimum ejusmodi mortales aula regia prohiberentur; apud optimum parentem nullo negotio effiebat. Huic igitur tante nobilissimi et sanctissimi principis virtuti par in Deum religio, in assertorem ac vindicem salutis nostræ Christum fides, in sanctam Ecclesiam Catholicam et Romanam orbis magistram exstitit reverentia. Quorum rerum habemus hodie in cathedrali Ecclesie Vilmæ luculentum testimonium, diploma, inquam, illud ipsum habemus, quo hujus impulsu rex severissime caverat, ne qui e gente rustica ab unione Catholice et Romane religionis desciverunt, templa vel nova erigere, vel vetustate collapsa restaurare possent. Longum est dicere quot aliis in rebus quamque sollicitè Divus Casimirus integritati religionis, ac Ecclesiasticarum legum observantiae se totum impenderit. Cujus tam singulari industria effectum est, ut nullæ eo tempore diversarum opinionum, atque errorum lænæ capita erigerent, quin confestim vigilantissimi principis acinace demeterentur. Huic porro tantæ in Deum religioni, et charitati non inferior parte altera in proximum amor, et commiseratio respondebat. Quanta enim hic diligentia quosvis hic inopes sublevabat, jacentes erigebat, oppressos liberabat, omnes denique quibuscumque adversæ fortunæ telis expositos juvabat. Hunc enim viduæ tutorem, pupilli parentem, egeni et afflictæ consolatorem vocabant. Namque ea erat humanitate in singulos, benevolentia in miseros, clementia in subditos, facilitas in universos, ut ultro si quid a se præstitum vellent, obvius quosvis interrogaret, causas

susciperet, ageret, atque perageret. Quam tam incredibili, atque inusitata charitate, atque prudentia, singularem ab omnibus gratiam inibat; et cum has, aliasque ob res ad regnum administrandum judicaretur aptissimus, id non ambiebat, sed etiam a parente aliisque regni proceribus oblatum constantissime respuebat. Cæterum ea semper integritate, et animi, et corporis fuit, ut complures viri gravissimi qui nobilissimo principi, vel a secretis, vel a cubili fuerunt, (ut interim medicorum spiritualium, quibus ille animæ suæ salutem concredidit, testimonium taceam) constanter asseverare minime dubitarent, eum et toto quo vixit tempore castum vixisse, et castum virginem mortem obisse. Quod illorum testimonium ipsa mors videtur admirabili quadam divinæ providentiæ dispensatione comprobasse: constat enim eum potius vitam, quam huc involatæ castimonie nitidum florem amittere voluisse. Quam una in re, non solum a medicorum præceptis, verum etiam parentum suorum monitis, quorum imperio cæteri parebant omnes, uni sibi discedere licitum esse existimabat. Et cum ille in hoc negotio pertinaciter sese gereret, cum instantissime ab eo efflagitarent, ut vitæ tutandæ causi tori virginalis consortium admitteret (fid enim unicum medicorum consilio morbi remedium supererat) illos hic castissimus juvenis pie increpabat, seque asserens aliam vitam nescire, quam cum jactura ejusdem, vitam mortalem prorogare malebat. Quocirca ingravescente in dies morbo, postquam diem obitus sui præsensisset, eumque coram adstantibus prædixisset, sanctissimus ac vere regius adolescens armis spiritualibus sese rite communit; Sacramenta, inquam, quæ morituris administrari solent, religiose percepit, ac demum Christi crucifixi effigiem manu tenens, intentisque oculis intuens, dum solemnem illa regii Vatis sæpius iteraret verba, *In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum*, dum in extrema illa vitæ et mortis lucta precibus lacrymas misceret, voce pariter, ac vita deficiente in Vilnen, arce, anno a virgineo salutarifero partu millesimo quadringentesimo octogesimo quarto, die quarta Martii, illucescente aurora (qui etiam annus Xysti quarti Pontificis maximi vitæ simul et pontificatus ultimus fuit) æquisimo animo obdormivit in Domino. Cujus eodem tempore ab omni immunem peccati labe animam, complures fide dignissimi ho-

mines, a beatis mentibus in cælum clarissima circumdata luce, deportari conspexerunt. Vivit annos viginti quatuor, menses quinque. Sepultus est quam decuit regis natum honorificentissime in æde pontificia Vilmæ Sancto Stanislao Martyri sacra, in sacratio Beatæ Mariæ Virginis, quem ipse sibi vivus sepultura locum designarat.

Erat sanctissimus juvenis, et nobilissimus princeps Casimirus statura mediocri, caesariem gestabat sub nigro coloris, naso æquali, temperati ruboris, facie venusta, et elegant, incesso gravi, et ad omnem modestiam composito, ac moribus cum primis affabilis, comisque ut non obscure inferiorem animi statum, exterior oris, vultus, totiusque corporis habitus et figura videatur prodidisse. Hic jam, benevole lector, ejus gloriam et celsitudinem, qua ipsum supremum rerum omnium conditor cumulatissime decoravit, libeat animo volvere, suspicere, admirari. Quam enim putas juvenem hunc natalium splendore clarissimum, divitiarum, potentiaque magnitudine pollentem, videntis adolescentiæ decore floridum, venustate corporis, et mentis sublimitate insignem, eruditione conspicuum, sapientia, probitate, aliisque omnibus virtutibus ornatissimum, qua, inquam, putas juvenem hunc divina bonitas gloriæ amplitudine est remunerata? Quia brevem hanc, caducam, et incertam vitam flocci pendit, vitam illi nullis circumscriptam mortalitatis limitibus tribuit: quia inanem mundi fastum contempsit, veram illi in cælo gloriam donavit, ab exilio illum in patriam revocavit, e naufragio in portum subduxit, labores ejus salutis adipiscendæ gratia susceptos perenni dulcissima quiete; et mestitiam qua Christo in Cruce pendenti condolens sæpe sæpius tenebatur, indeficienti gaudio compensavit. Facit ergo ille animorum Parens, ut hujusce felicitatis optatissimæ, hujus mercedis, qua nec unquam haberi, nec cogitari amplior potest, capti desiderio, totos nos ad ejus imitationem convertamus: qui et vitæ laudatissimæ exemplo, et ineffabilis premii magnitudine, coronæ immarcescibilis spe certa, ad sui nos imitationem invitat.

De miraculis per eum post mortem editis.

Et si quidem nemo fuit eo etiam tempore, quo hujus lucis usura fruebatur Casimirus,

qui de ejus vitæ integritate, innocentia, et sanctitate dubitaret; eo defuncto tamen, incredibile dictu est quantis ejus virtus est et vitæ sanctimoniam ab ipso piorum omnium fidelissimo agnothete et remuneratore Deo illustrata prodigiis. Adeo ut difficulter admodum eorum numerus iniri possit, qui rerum admirandarum fama exciti se ad ipsius sacratissimum tumulum recuperandæ sanitatis gratia contulerint, ac quæ voluerant, recuperarint. Videre hic enim sæpenumero fuit, non solum cæcis oculorum usum, surdis aurium, mutis linguæ, claudis pedum; sed quod mirabilius est, nonnullis quos malorum extremum mors vita et sensu privaverat, et vitæ et sensus bonum quasi post liminio, Divi Casimiri ope fuisse restitutum.

I.

Nam erat puella Vilmæ Ursula nomine, quæ superstibus adhuc parentibus, diem obit supremum. His mors filiae adeo molesta accidit, et gravis, ut a sensibus pene ipsi alienati, præter mortalium communem consuetudinem, magis de vita filia restituenda, quam de justis mortuæ solvendis, cogitarent. Quo in negotio quid agerent? quo se venterent? eum hanc ad rem nulla humana vis aut industria sufficeret, ad divinam se converterent, atque ubi primum Divi Casimiri memoria mentem subit, visi sunt ambo non nihil respirare. Quid multa? votum faciunt, sacrosancta adyta ubi quiescebat Casimirus adeunt, luctu, et lacrymis omnia complent, clamore ac precibus sideria feriunt, Casimiri numen et nomen ingeminant, opem implorant, spiritum defunctæ filiae restitui flagitant. Audivit Casimirus precantes, lacrymas piorum parentum, ac fidem respexit, puellamque mortuam vitæ simul ac mestis parentibus divinitus restituit.

II.

Addo hoc loco et alterum, quod etsi isto inferius admiratione, ad Casimiri sanctitatem demonstrandum, nihilo tamen minus. Etenim anno millesimo quingentesimo decimo octavo, Moschorum dux nostris nihil cogitantibus, atque ex improviso arcem Polocensem non parvis copiis oppugnare aggreditur. Quo tempore Sigismundo primo inclyto Polonie regi, aliis multis, gravibusque rebus

intento, miles in promptu exiguus admodum erat. Rex igitur optimus, bina solum millia ductoribus Gastoldo et Joanne Boracynski adversus hostes, manum tumultuariam potius quam exercitum, expedit. Abeunt illi divini magis, quam humanis nixi viribus, præcipue Divo Casimiro (quem miraculorum fama celeberrimum effecerat) sua vota, postulationesque dicando, et certaminis dubium eventum committendo. Post multis fuscis ad eum precibus, auxilium illius benignum experiuntur. Quippe in illa expeditione confecto multorum dierum itinere, ad Dunam fluvium perveniunt, vadoque irreperto, universi in littore subsistant; dumque nimium de transitu sunt solliciti, ecce ibi juvenis quispian albis amictus, forma decorus et spectabilis, candido vectus equo, iis se spectandum objicit, bonoque omnes esse animo jubet, seque duces sequantur, imperat. Quæ ubi dixisset, confestim subditis equo cui insidebat, calcaribus, primus in flumen insilit, vadumque demonstrans, superatoque nullo negotio amne, ad ripam alteram salvos, cæteris inspectantibus, pervenit. Quo viso Poloni milites, rei novitate attoniti, isdem in vestigiis diu hæserunt; neque quousque ille iterato, ut se duces intrepidè sequerentur, commonefaceret, loco moventur. Tandemque rem divinitus agi animadvertentes, pleni fide, et fiducia, se catervatim rapidissimi fluminis, qua parte ille monstrabat, discrimini committant, atque incolumes transeunt. Quod cum Duces, regiusque equitatus conspexisset, juvenisque interea oculis eorum sese subduxisset, Casimirum, omnes clamitant, eundemque, quem itineris duces, etiam prælii imminenti, supplicibus pro se quisque votis promotorem et fautorem exoptant. Neque in vanum militum plerumque cecidere preces, nam cum primo signo dato, in hostes tantis viribus superiores, impetum fecissent, illos terga vertere, et obsidione etiam invitos solvere coegerunt, multosque inter necionem dederunt, neque pauciores in servitum Moschos adduxerunt. Victoria parta Poloni, divinam opem agnoscere, solemnem hymnum, Te Deum laudamus, canere, Casimiri virtutem extollere, remque regi simul captivis Moschis divinitus gestam, conscriptamque transmittere. Quæ adeo regem commovit, ut non solum ad ædem sacram agendarum Deo, et Casimiro gratiarum causa se subito conferret; verum etiam seriam se de Casimiro in

divorum numerum referendo cogitationem suscepturam promitteret. Verum quid evenit? isthæc minus sedulo fortasse agentes.

III.

Ea sibi anno sequenti Moschos superiori clade immanior, ferociorque effectus ingentem in ipsam Lithuaniam exercitum inducit, omniaque nullo ante indicto bello flammis, et ferro late vastat. Quo tam periculoso turbine, ac insperata tempestate percussis Lithuanis, neque consilium, neque auxilium suppetebat. Cum alios hostilis gladius e medio tolleret, alios vorax flamma anima et spiritu privaret: alios denique in miseriam servitutem crudelis hostium barbaries, et barbara crudelitas, male prius mulctatos, abduceret. Hisce rebus animadversis e Lithuanica nobilitate, nonnulli patriæ cladem miserati; quoscumque eo tempore tam difficile poterant, conveniunt, seque ad arma sumenda, patriosque lares, et focos, etiam cum vite discrimine tutandos invicem incitant. Atque paucitas quidem suorum, et hostium multitudo nonnihil quosdam initio esse remorata. At ubi memoria repeterent, quod anno superiori Divo Casimiro duce subsidium divinitus sub Polocia experti fuerant; ejusdem patrocinio freti, ejus opem omnes implorare, quod segnius honorem ipsius curassent, agnoscere, culpam deprecari; se si eis hoc tempore auxilio futurus esset, ejus cultum, celestemque honorem apud sedem Apostolicam diligenter procuraturos, spondere. Nec irrita cecidere vota, nam tantum subito animos omnium ad pugnam incessit ardor, ut nemo esset qui temerarium putaret, duo millia (tot enim ex Lithuanis nobilibus convenerant) adversus sexaginta millia hostium objicere. Itaque signum certaminis editur, Lithuani Dei, Divique Casimiri numine sæpius ingeminato, pugnam ineunt. Nec mora, ut primum in hostes nostri irruerunt, adest Casimirus suisque dux factus, et archistrategus, in aere, eodem quo anno superiore, et oris, et corporis habitu sublimis conspicitur. Læti tali duce Lithuani, acriterque cadendo hostes, urgent, instantque. Neque diu adversa pars divinam Indigetis Lithuani vim, et numen sustinuit: sed cum ingens adversarios pavor invasisset, in fugam conversi, victoribus Lithuanis terga dedere, ex suis amissis pluribus millibus, e

nostris Dei beneficio, desiderato nullo. Quæ cum rex piensissimus intellexisset, eamque tam prodigiosam victoriam uni post Deum Casimiro ab omnibus qui rei intererant, adscribi vidisset, cæteras etiam, quas aliis diversis in locis, eodem tempore, exiguo ubique mille victorias reportasset, favori et patrocinio ejusdem Sancti Casimiri acceptas referre minime dubitavit. Quare in gratiarum actionem, re divina in templo solemnè ritu procurata, rex optimus nulla interjecta mora ad Romanum Pontificem legationem destinavit, curam ut de Casimiro in Divorum numerum assicendo subeat, omnibus modis contendit. Pontifex æquissimis regis Catholicissimi postulatis, non invitus annuit, remque nuntio Apostolico in Poloniam misso, ipsique Archiepiscopo Gnesnensi Joanni, et Posnaniensi Antistiti, regni Procancellario demandavit, qui mira omnia opera Divi Casimiri nutu patrata diligenter inquisiverunt,

inquisita fide dignis testibus stabiliverunt, atque sic stabilita Pontifici Maximo Leoni X. anno millesimo quingentesimo vicesimo transmiserunt. Quibus Pontifex sequenti anno in augustissimo purpuratorum Patrum concessu, diligenter revisis, examinatis, tandemque approbatis; Divum Casimirum in numerum Sanctorum adscripsit, quem postea Clemens Papa octavus per totum Poloniae regnum, et magnum Lithuaniae ducatum, aliasque omnes Provincias ipsorum ditiori subjectas, duplicis Officii ritu, ab omnibus publice, privatimque coli, et celebrari, anno millesimo sexcentesimo secundo concessit, ut latius in Brevi Apostolico de hac re authenticè profecto, licet videre. Hæc de vita S. Casimiri ex auctore supra nominato, hoc loco referenda esse censuimus. Cætera quæ ad sola miracula pertinent libenter omisimus: quæ tamen ab iis, qui ea cognoscere cupiunt, ab auctore suo facile peti poterunt.

FINIS.